

DE RUYSKENSVELD GAZET

17 FEBRUARI 2023:

OPENING CAMPUS EREMBODEGEM – KOLIBRIE (VEILIG VERBLIJF)

EDITORIAAL

Hoe vaak hebben we niet de inleefoefening doorleefd? Hoe moet een kindje zich voelen? Wat moet een kind dat met zijn valiesje toekomt zien? Hoe moet hij het beleven? Hoe zorgen we ook architecturaal voor beleving, voor warmte, voor veiligheid, voor gezelligheid? Hoe en waar moeten ze kunnen spelen, werken, leven? Moeten ze kunnen vluchten? Waar kunnen ze tot rust komen? Hoe zorgen we voor de blijvende verbinding met papa, mama, oma, opa, tante, oom of de vriendjes?

Hoe vaak hebben we de medewerkers-oefening niet afgewerkt? Hoe kunnen we architecturaal bijdragen tot een gezellige, veilige, efficiënte werkplek? Hoe moet de keuken er uitzien? Hoe kunnen we een relatief grote leefgroep spreiden zodat groepshantering makkelijker wordt? Hoe zorgen we dat ze samen kunnen werken? Hoe groot moet het bureau worden?

Hoe vaak hebben we de Franciscaanse spiritualiteit niet meegenomen in ontwerpen? Hoe verbinden we de natuur buiten met binnen? Hoe kunnen kinderen contact houden met de alpaca's? Waar planten we bomen? Waar komt het voetbalveldje? Hoe bouwen we een dorp rond een groene boomgaard, het centrale groene plein?

Hoe vaak hebben we nagedacht over de bestemming van de hangar? Kunnen we hiermee de buurt binnenbrengen? Kunnen we hier spelen, feesten en werken? Waar is het tweede deel van het dak gebleven?

Hoe vaak hebben we pittige werfvergaderingen gehad? Hoe vaak waren er niet discussies tussen Osar-architecten, Jan De Nul, Ruyskensveld? Hoe vaak zijn we er soms na maanden toch uitgeraakt? Hoe vaak hebben we het project bijgestuurd? Hoe vaak waren we samen trots op de gebouwen die uit de grond oprezen?

Hoe vaak hebben we niet geworsteld met het toepassen van de regelgeving? Hoe vaak moesten we de jeugdhulp aanpassen aan voor ons moeilijke wetten? Hoe vaak bleken 'normen' niet normaal? Hoe vaak keken we naar onze wadi op de boorden van de Dender?

Wie had het krankzinnige idee om na fase 1, nog eens een Veilig Verblijf te bouwen? Hoe vaak hebben we niet nagedacht over openheid versus beslotenheid? Hoe vaak hebben we over de hoogte van onze muur gepiekerd? Hoe vaak hebben we gekozen voor huiselijkheid? Hoe vaak hebben we nagedacht over wat de meisjes nodig zullen hebben? Hoe vaak hebben we nagedacht over hun rechten?

Hoe vaak hebben we onze centen geteld? Hoe vaak hebben we met Vipa gebeld? Hoe vaak hebben we aan ons bestuur een verhoging van de budgetten gevraagd en gekregen?

Hoe vaak hebben we vol bewondering naar de werken van onze kunstenaars gekeken? Hoe vaak hebben we hen met de jongeren creatief aan de slag zien gaan? Hoe vaak waren we samen met hen trots op kunst? Hoe hebben we genoten van de fonkelende oogjes van onze jonge, maar ook van de oudere kunstenaars?

Hoe vaak hebben we verborgen achter mondkmaskers de virussen de werken zien verstoren? Hoe vaak hebben we de opening moeten uitstellen? Hoe vaak heeft een dwaze oorlog gevolgen op de werf gehad?

Dit krantje is een herinnering aan een feest. Een openingsfeest dat niet alleen de prachtige leefgroepen toont, maar vooral een warm zorgeloos samenzijn biedt. Een feest dat iets vertelt over wie we zijn, wat we willen zijn, wat we willen doen. Een feest in verbinding met jullie. Een feestje met een carnavaleske hoek af, want zo zijn we, maar ook een feest in volle respect en dankbaarheid voor allen die ertoe hebben bijgedragen. Jullie hebben ze ontmoet op het feest en vinden ze terug in dit krantje.

Vandaag gaan we feesten. Vandaag gaan we verbinden. Vandaag gaan we waarderen en danken. Vandaag gaan we toosten.

En morgen?

Morgen gaan we nadenken over bouwen op andere campussen. We beginnen er dus nog eens aan. We gaan op weg naar goede werkplekken voor al onze medewerkers. We blijven zorgen voor een fijne plek voor de aan ons toevertrouwde kinderen, jongeren, gezinnen. We blijven bouwen aan en voor de toekomst van de kinderen, de jongeren, hun context. We blijven bouwen aan jeugdzorg. We blijven verbinden in jeugdzorg.

KOVER

RUYSKENSVELD: WAARDENGERICHT SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP

'omdat wij mensen zijn, die menselijk willen zijn'

foto Monseigneur Lode Van Hecke, bisschop van Gent

Monseigneur Lode Van Hecke, bisschop van Gent, zorgt voor de christelijke inwijding van Veilig Verblijf. Een betekenisvolle handeling die Ruyskensveld verbindt met haar christelijke wortels, met de stichtende congregaties, de zusters van Sint-Franciscus en de zusters van Sint-Vincentius à Paulo van Gijzegem.

Het inwijden vanuit de christelijke traditie lijkt soms geen evidentie meer. Wie echter online de betekenis van "inwijden" gaat opzoeken krijgt volgende definitie: 'ritueel voor een bepaalde geheiligde functie geschikt maken'. Enige nederigheid komt hier natuurlijk bij kijken. Anderzijds hebben de taken en opdrachten, de zorg voor de kinderen en jongeren, in de jeugdhulp een bijzondere en waardevolle betekenis.

De missie van Ruyskensveld eindigt met de zinnen: "De christelijk-filosofische traditie van onze organisatie werkt hierbij steeds als inspiratie en toetssteen." In sommige debatten vertaalt zich dit in het argument van deze christelijke wortels: 'we zijn een christelijk geïnspireerde organisatie'.

Recentelijk participeerde Ruyskensveld aan een onderzoek van Dr. Toke Elshof, theoloog, docent en onderzoeker verbonden aan de universiteit van Tilburg, gericht op de toekomst van de Vincentiaanse spiritualiteit binnen mensgerichte beroepen.

Uit vele interviews met medewerkers komt in haar onderzoek onder meer het geloof als fiducia naar voor. "Ik geloof in menselijke bewogenheid en groei. Ik geloof in de mogelijkheid van groei uit braakliggende grond. Daarvoor heb je geloof, heb je fiducia voor nodig." "We zijn 'believers', we geloven in de mensen en dit werk is voor ons een bewuste keuze. We kiezen voor het geloof in de mensen en niet voor een winst gedreven job. We willen net als de zusters van betekenis zijn." Geloof als fiducia is een seculaire erfenis van een oorspronkelijk godsdienstige overtuiging.

De inspirerende levensoriëntatie van de Zusters van Sint-Franciscus sluit daarbij aan. "Jeugdzorg is een eigentijds apostolaatswerk, gekenmerkt door een grote medemenselijkheid en nuchter staan in de werkelijkheid".

De ethische filosofie van de Frans-joodse filosoof Emmanuel Levinas wordt vaak verbonden met de Franciscaanse spiritualiteit. "Het appèl van de ander omvat een verbod om onverschillig te zijn jegens anderen. Gewoon de nabijheid van de ander kan mijn verantwoordelijkheid voor zijn welzijn betekenen." We kunnen en mogen dan ook niet onverschillig worden ten opzichte van kinderen, jongeren en hun context. We zijn met zijn allen verantwoordelijk voor de anderen.

Onder meer vanuit dit kader is Ruyskensveld ook lid van het intersectoraal netwerk Tabor. Wie lid wordt van Tabor kiest voor waardegericht ondernemen, voor integrale verantwoordelijkheid. Deze verantwoordelijkheid uit zich in empathie, belangstelling hebben, in integriteit en duurzaamheid.

Deze waarden sluiten netjes aan bij de KOVER-waarden van Ruyskensveld. Waarden die door onze medewerkers werden gekozen en die we hoog in het vaandel dragen: Krachtgerichtheid - Openheid - Verbondenheid - Empathie en Respect. Deze waarden geven richting aan ons handelen, kaderen onze ontmoetingen met anderen.

Binnen het Zorgstrategisch Plan Ruyskensveld 2022 stelt Ruyskensveld als antwoord op de vraag van het Agentschap Opgroeien rond een sociologisch correct handelen dat de samenleving nood heeft aan een doorgedreven waardendebat. Ruyskensveld gaat dit niet uit de weg. We nemen ook nu en altijd standpunt in. We geloven dat net dit waardengedreven sociaal ondernemerschap de organisatie verder kan leiden, doorheen goede, maar ook doorheen moeilijke tijden.

De beschreven (christelijke) waarden vormen ons DNA.

Uit de beschreven inspiratiebronnen halen we onze kracht, onze energie. We geloven in de aan ons toevertrouwde kinderen, jongeren en hun context. We geloven in mensen. We geloven absoluut in het goede, in het goede doen en in het goed doen. En is dat niet de definitie van goed leiderschap en goed management in een organisatie die gelooft?

We zijn believers!

RUYSKENSVELD ZET IN OP VEILIG VERBLIJF

Kunstenaar: Frank Cuyt 2022

Het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht is een van de mijlpalen in de uitbouw van de Vlaamse jeugdhulp. Het zorgde voor een hertekening van het jeugdlandschap omdat verschillende stakeholders gevat werden door dit decreet.

Door het gewijzigde decreet jeugddelinquentierecht, komt de begeleiding en opvang van jongeren uit verontrustende opvoedingssituatie volledig bij de private voorzieningen te liggen. Concreet houdt dit in dat jongeren met complexe problematieken, die fysiek/emotioneel onbereikbaar zijn (al dan niet ten gevolge van in de jeugdhulp opgelopen kwetsuren), verwezen worden naar de dienst- en hulpverlening in private voorzieningen waar de deur op slot "kan", en niet meer naar de gemeenschapsinstellingen.

Met het besluit van 5 april 2019 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp geeft de Vlaamse Regering opdrachten in de uitvoering van dit decreet jeugddelinquentierecht aan onder meer organisaties voor bijzondere jeugdzorg. Het aanbod veilig verblijf kreeg in dit besluit een structurele plaats.

Een setting voor veilig verblijf wordt vormgegeven met de modules veilig verblijf, contextbegeleiding kortdurend intensief en ondersteunende begeleiding.

Vanuit de overheid werd vanuit een kader en krachtlijnen een visie opgebouwd in samenspraak met partners. Deze visie van het Agentschap Opgroeien **'wonen op een andere plek dan thuis'** geeft richting in de uitbouw en realisatie van het pedagogisch beleid van voorzieningen veilig verblijf.

Initieel werden de woorden 'beveiligend verblijf' en nadien 'pleisterplek' gekozen voor deze vorm van begeleiding en hulpverlening aan jongeren met een complexe problematiek. Omdat we ook zorgzaam dienen om te gaan met de betekenis van woorden, is uiteindelijk door het Agentschap 'Veilig Verblijf' weerhouden. In onze organisatie kozen we ervoor om de afdeling veilig verblijf een eigen naam te geven – met betekenis ! – (zie verder in dit krantje), naar analogie met de traditie binnen Ruyskensveld.

De positieve besluitvorming voor het inrichten van deze **leefgroep voor 6 meisjes** kregen we op 20 december 2019 nadat onze kandidaatstelling (26/09/2019) gewikt en gewogen werd door verschillende instanties.

Intern hadden we echter ook een proces achter de rug waarin we met de rondzendbrief met uitnodiging tot realisatie van aanbod beveiligend verblijf voor jongeren (13/05/2019) aan de slag gingen en vele afwegingen maakten. Het bestuursorgaan bleef er vast van overtuigd dat we voor deze heel specifieke doelgroep ten volle moesten gaan gezien de oproep geheel in het verlengde lag van onze missie, visie en waarden van de organisatie.

Onze streefdatum was 1 oktober 2021... corona was een grote tegenvaller!

Intussen zijn we anno 2023...

Het was en is een boeiend, uitdagend en soms ook frustrerend proces. Niet alleen het uittekenen van ons zorgaanbod, ook het infrastructuurueel zoeken naar de juiste evenwichten en personeelsmatig de puzzelstukjes juist leggen, vergde heel wat veerkracht.

We gingen bij collega-voorzieningen op werkbezoek, spraken met jeugdrechters en vele andere stakeholders in de jeugdhulp, namen literatuur door en bouwden verder vanuit wetenschappelijke documenten. Trajectondersteuning vanuit de overheid, participatie in lerende netwerken en intersectoraal praktijkgerichte overlegmomenten bracht ons vele inzichten.

We zijn fier op onze uitgewerkte visie, met inbreng van enthousiaste medewerkers die deel uitmaakten van een interne werkgroep en met ondersteuning van een beleidsmedewerker van voorzieningenbeleid Jeugdhulp.

We kijken hoopvol uit naar het team die de realisatie van veilig verblijf in Ruyskensveld zal opnemen.

We voelen ons ondersteund door de intersectorale stuurgroep die ons als kritische vriend zal bijstaan, door de samenwerkingen die opgebouwd worden met specialisten gynaecologie en kinder- en jeugdpsychiater. We hebben verwachtingen in het diagnostisch proces – in samenwerking met collega-voorzieningen, we kijken uit naar de afstemming met scholen en CLB's, de politie, geestelijke gezondheidszorg, psychiatrie,...

We verwachten een kritische blik van de maandcommissaris.

*We verwelkomen graag onze eerste meisjes.
We wensen onszelf goede moed om te blijven volharden,
niet los te laten en er te zijn voor deze meest kwetsbare
en gekwetste meisjes en hun netwerk.
We geven niet op.
We blijven verbinden in jeugdzorg.*

De inhoudelijke werking van Veilig Verblijf - **KOLIBRIE**

ONZE MISSIE:

Waarom bestaat veilig verblijf kolibrie? Wat is onze opdracht?

Kolibrie richt zich tot meisjes tussen de 12 en 18 jaar.

Ze worden toegewezen aan Veilig verblijf omdat ze zich aan de hulpverlening willen onttrekken en onder invloed van negatieve context overschrijdend gedrag stellen of in gevaar zijn.

Er is sprake van een geblokkeerd ontwikkelingstraject met veel breuken en kwetsuren en de reguliere hulpverlening blijkt ontoereikend te zijn. Er is vaak uitval op meerdere levensdomeinen, weinig tot geen steunende context aanwezig en een groot wantrouwen ten opzichte van hulpverleners.

Door de complexiteit van problematieken en trauma's die de meisjes meedragen, is beveiliging en hoge aanwezigheid noodzakelijk om hulpverlening opnieuw mogelijk te maken. Kolibrie neemt daarbij volgende opdrachten ter harte.

Dit betekent dat we de spiegel naar onszelf durven richten en eigen angsten en kwetsbaarheden niet uit de weg gaan. Hierin ligt mogelijks de grootste uitdaging van het begeleidend team. We beseffen dat de noodzaak van de jongeren om te falen soms groter is dan ons verlangen om hen te helpen.

→ er is nood aan een setting met begeleiding met aandacht voor psychische veiligheid.

→ Kolibrie wil zo tijdelijk mogelijk aanwezig zijn in het traject van de jongere, maar zet maximaal in op zorgcontinuïteit, netwerkuitbreiding, re-integratie en het vermijden van nieuwe breuken.

→ een geïndividualiseerde aanpak waarbij voorbij zichtbaar gedrag wordt gekeken en gebruik wordt gemaakt van brede beeldvorming en diagnostiek.

L: leefklimaat

Ondanks het gesloten karakter streven we naar het samenleven in een open, positief en zo gewoon mogelijk leefklimaat. 'Open', omwille van de dialoog met de jongere en haar netwerk. 'Positief', vanuit een duidelijk kader met beperkte regels en afspraken. 'Gewoon', door de jongere uit te nodigen tot deelname aan het normale en dagdagelijkse leven.

We staan voor het idee dat een positief leef- en werkklimaat de start is van vooruitgang. We dragen zorg voor elkaar en maken hiervoor structureel voldoende tijd.

ONZE VISIE:

Waarvoor staat de kolibrie? Wat is ons ethisch kompas? Welke kernwaarden en normen bouwen onze identiteit?

Vanuit de visie bouwen we in KOLIBRIE 8 kernwaarden op, met name Krachtgericht, Onvoorwaardelijk, Leefklimaat, Individueel werken, Betrouwbaar, Re-integratie, Intensief, en Engagement voor verbinding. We engageren ons om deze kernwaarden uit te dragen in onze basishouding, in ons handelen en onze besluiten. We vallen erop terug als we vastlopen en laten ze groeien in ons DNA.

K: krachtgericht

Iedere jongere is meer dan zijn problematiek alleen. Door goed gedrag te bekrachtigen en falen als kans te zien, leren jongeren voor zichzelf veiligheid te creëren. Ze worden niet afgewezen, ze mogen er zijn. We zetten in op werken met talenten en gaan er actief naar op zoek. Daarnaast willen we in geblokkeerde trajecten evolueren van onmacht naar kracht.

O: onvoorwaardelijk

Je hebt enkel invloed op jezelf en we zijn ons bewust van onze hulpverleningsreflexen. We aanvaarden de jongeren zoals ze zijn en dragen hun rugzak mee, zonder oordeel en zonder deze te willen veranderen.

I: individueel werken

We willen de jongeren leren kennen, uitzoeken wat er achter hun gedrag schuilt, leren wat hun drijfveren en behoeften zijn. Maatwerk is hierbij de norm en dit vereist flexibiliteit en creativiteit. We gaan creatief op zoek naar dagbesteding die de jongere prikkelt, motiveert en kan bijdragen tot gevoel van competentie, verbondenheid en autonomie.

B: betrouwbaar

We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen. We staan voor duidelijkheid, consistentie en voorspelbaarheid. We zijn transparant over perspectieven. We vertrekken vanuit een geloof in onszelf en de jongere.

R: re-integratie

We komen los van het machteloze gevoel bij de jongere, het netwerk en de hulpverlening en pogen te evolueren naar een positief hulpverleningstraject. We willen de jongere opnieuw laten verbinden met zijn netwerk en de maatschappij. Vrijheden en verantwoordelijkheden worden geleidelijk aan opgebouwd en zelfredzaamheid wordt gestimuleerd.

I: intensief

We houden de jongeren vast en we laten niet los. We ondernemen actie, zijn aanklampend en daadkrachtig en bouwen aan een transparant plan. We streven naar intensieve aanwezigheid en zijn volhardend. We beseffen dat we niet moeten winnen, maar dat we moeten volhouden.

E: engagement voor verbinding

We zien, horen en waarderen de jongere en engageren ons voor het maken van verbinding. Samen doen, sensitief aanwezig zijn en co-reguleren zijn hierbij essentieel. Rust en stabiliteit geven mogelijkheden voor verbinding. Vanuit dit engagement blijven we, ook na veelvuldige escalaties, gaan voor herstel en nieuwe kansen. We blijven zoeken naar mensen die ons en de jongere kunnen dragen. We zetten actief in op partnerschappen met de buitenwereld en zoeken naar betrouwbare en blijvende engagementen.

HOE GAAN WE OM MET VEILIGHEID

Kolibrie wil voor de meisjes, die aan ons toegewezen zijn, een veilig kader creëren. We streven hierbij naar een zo veilig mogelijke omkadering, maar willen niet méér beveiligen dan nodig. Naast het inbouwen van infrastructurele veiligheid (de voordeur gaat op slot) willen we in de eerste plaats dat het beveiligende karakter zit in de manier waarop we met de meisjes omgaan. We weten dat hoe meer ingezet wordt op dwang en beheersing, hoe hoger de kans op escalaties. Zowel infrastructureel, relationeel als procedureel wordt maximaal ingezet op preventie en het voorkomen van deze escalaties.

We plaatsten de mate van openheid/veiligheid en geslotenheid/beveiliging op een dimensie en zullen het individuele traject laten bepalen wat mogelijk is. We gaan daarbij op zoek naar een gezonde balans tussen enerzijds begrenzen en anderzijds verbinden en autonomie/participatie van de jongere. We kijken naar geslotenheid in functie van veiligheid en als middel om pogen te herverbinden met de jongere. Het is dus een middel en geen doel. We zoeken maximaal naar de mate van openheid binnen het gesloten kader.

Relationele veiligheid

Beveiliging zit in de basishouding van personeel, die gericht is op verbinding, relatie en goede zorg. We weten ook dat inzet op de relatie tussen jongere en begeleider een preventief effect heeft op het voorkomen van agressie. Onze houding heeft als fundament de visie van nieuwe autoriteit en geweldloos verzet, waarbij we bij onveiligheid de waaier zullen openzetten en inzetten op waakzame zorg, transparantie, zelfcontrole, relatiegebaren, steun en indien nodig verzet. Begeleiders werken doorheen alle activiteiten de-escalerend en staan altijd voor herstel. We kiezen voor het bieden van een continue hoge nabijheid (2 begeleiders op dienst) en bekijken dit vanuit de bril van warme aanwezigheid en niet vanuit de bril van monitoring.

Elk traject wordt ondersteund door 1 pedagogisch coördinator en 1 contextbegeleider zodat de rode draad van de begeleiding en de samenwerking met de jongere en zijn context maximaal kan verlopen.

We streven er naar om bij aanvang van elke traject een voortraject van 2 weken te lopen, zodat de jongere en haar context meteen onze aanwezigheid en betrokkenheid kunnen voelen en de overgang zo rustig mogelijk kan verlopen.

We streven ernaar om tijdens het traject van de jongere netwerk op te bouwen dat zich engageert om aan boord te blijven, zodat de jongeren niet wordt losgelaten en er blijvende waakzame zorg is.

Infrastructurele veiligheid

De infrastructuur zal op beslotenheid voorzien worden zodat deze in functie van de trajecten kan van jongeren benut kan worden. Er werden verschillende technieken gebruikt zoals een alarmsysteem op slaapkamerdeuren, suïcideverhinderend meubilair, fugueremmende buiteninfrastructuur (gesloten buitendeur en een muur 2,60m), mogelijkheid tot compartimenteren van binnen- en buitenruimtes, een gevarieerd aanbod in ruimtes voor rust en spanningsregulatie, een actieve buitenruimte...

In de leefgroep is er één afzonderingsruimte voorzien. In ons streven naar een samenleven zonder gebruik van afzonderingsruimte, zijn we ons bewust van mogelijke uitdagingen en zullen we steeds preventief de-escalerend werken. Wanneer zich een situatie voordoet waarin, ondanks alle pogingen tot ontwijken, de veiligheid van (één van) de meisjes of de medewerker(s) in het gedrang komt, kan beslist worden de afzonderingsruimte toch te gebruiken. We bewaken dat de rechten van de meisjes ten allen tijde gerespecteerd en gewaarborgd worden en werken we naar analogie van de richtlijn ter preventie en toepassing en fixatie in de residentiele geestelijke gezondheidszorg.

Procedurele veiligheid

Het beleid en procedures die worden gehanteerd om de veiligheid te bewaren vertrekken steeds vanuit de gedachte van preventie en het kader van de preventiepiramide. Vanuit de preventiepiramide zetten we op het eerste niveau in op bevordering van het leefklimaat en vervolgens op algemene preventie. In de volgende niveaus wordt een meer probleemgericht gewerkt en zetten we in op specifieke en curatieve maatregelen.

Het gebruik van een signaleringsplan, risico-analyse, identificeren van triggers, hanteren van een beperkt aantal regels en installeren rustplekken zijn mogelijkheden in preventieve acties op het niveau van de zorg voor jongere.

Wanneer het tot een conflict of crisis komt, proberen we multi-methodisch te benaderen. Alle begeleiders worden geschoold in Nieuwe Autoriteit Geweldloos Verzet en LSCI zodat er maximaal de-escalerend en herstelgericht gewerkt kan worden en begeleiders zich conflictvaardig voelen en crisissen worden aangegrepen als leerkans. Daarnaast gingen er ook interne vormingsmomenten door rond de inschaling van de sociaal emotionele ontwikkeling (SEO) en het werken met pro-actieve cirkels.

We voorzien 1 veilige kamer/time-out ruimte. Het zal streven zijn om ervoor te zorgen dat deze niet nodig is en niet gebruikt hoeft te worden. De begeleiders zijn allen opgeleid in persoons- en teamgerichte veiligheidstechnieken (PVT) en deze worden volgens een afgesproken procedure ingezet.

We willen ook voldoende inzetten op alternatieve rustplekken binnen de leefgroep. Conflicten, agressie en vrijheidsbeperkende maatregelen zullen steeds worden geregistreerd en, volgens een procedure, worden besproken op het volgende teamoverleg, met de bedoeling hieruit samen te leren en indien nodig aanpassingen te doen. We weten dat dit ook een preventief effect kan hebben op toekomstige maatregelen.

Interne opleiding SEO

VOOSTELLING VAN HET KOLIBRIE TEAM

Het team, welke van start ging op 2 januari 2023, bestaat uit 8 begeleiders en een contextbegeleider onder leiding van een hoofdbegeleider en met ondersteuning van de pedagogisch coördinator en coördinator.

Voor de samenstelling van het team kozen we bewust voor diversiteit door te kiezen voor mensen met en zonder ervaring, vanuit verschillende achtergronden en van verschillende leeftijden. Nieuwe aanwinsten en ervaren Ruyskensveld collega's. Van de klassieke ortho-opleiding over jeugd- en gehandicaptenzorg en gezinswetenschappen tot psychiatrische verpleegkunde en een onderwijsdiploma.

Voortbouwend op de visie van Veilig Verblijf wilden we absoluut een team van mensen met 'passie' en 'goesting' die hun schouders willen zetten onder ons nieuw verhaal met een uitdagend karakter. We stapten af van de klassieke opbouw van onze vacatures en probeerden er een wervend geheel van te maken.

Een greep uit de vacature:

“Je biedt de meisjes duidelijkheid en structuur tijdens een moeilijke periode in hun leven, maar vooral een warme plek om te zijn. Je bent iemand die een groepsaanbod kan begeleiden en een activiteit op maat van jongeren kan aanbieden. Je bent een creatieve duizendpoot (tuin, koken, sport, creatieve activiteiten, educatie...) en staat in voor de uitbouw van een atelierwerking. Je ziet in elk moment van de dag een leerkans. Je waakt over de individuele veiligheid van ieder meisje en terwijl je ook oog hebt voor de veiligheid van jezelf, de groep en je collega's. Je gaat samen op pad en zoekt steeds naar een manier om verbinding te maken. Je bent een natuurtalent in plannen en organiseren, waardoor je een veilig leefklimaat faciliteert voor de meisjes.”

En verder, naar wie keken we uit?

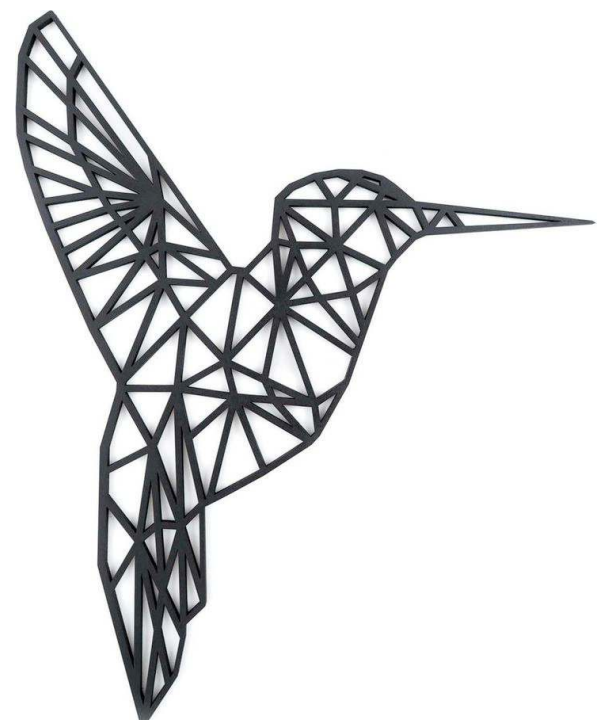
“Iemand die zijn schouders wil zetten onder een nieuw verhaal met een uitdagend karakter. Je bruist van energie, staat sterk in je schoenen en kan tegen een stootje. Je hebt ervaring in het omgaan met jongeren/jongvolwassenen.

Je neemt de talenten en de krachten van de meisjes als focus. Je kan de meisjes laten voelen dat ze het waard zijn. Je kijkt verder dan het gedrag van de meisjes en blijft zoeken naar betekenis.

Je bent oprecht nieuwsgierig in wat en wie voor de meisjes belangrijk is. Je blijft zoeken naar lichtpuntjes daar waar ze niet meer zichtbaar zijn. Je hebt voelsprietten en kan inpikken op onuitgesproken vragen.

Je kan alert en rustig blijven in moeilijke en onverwachte situaties. Je bent nabij vanuit waakzame zorg. Je hebt engelengeduld, maar kan ook op je strepen staan. Je bent bereid om telkens opnieuw kansen te geven.

Je weet wanneer spreken zilver is en zwijgen goud. Je zegt wat je doet en doet wat je zegt. Je kan je aandacht verdelen.”

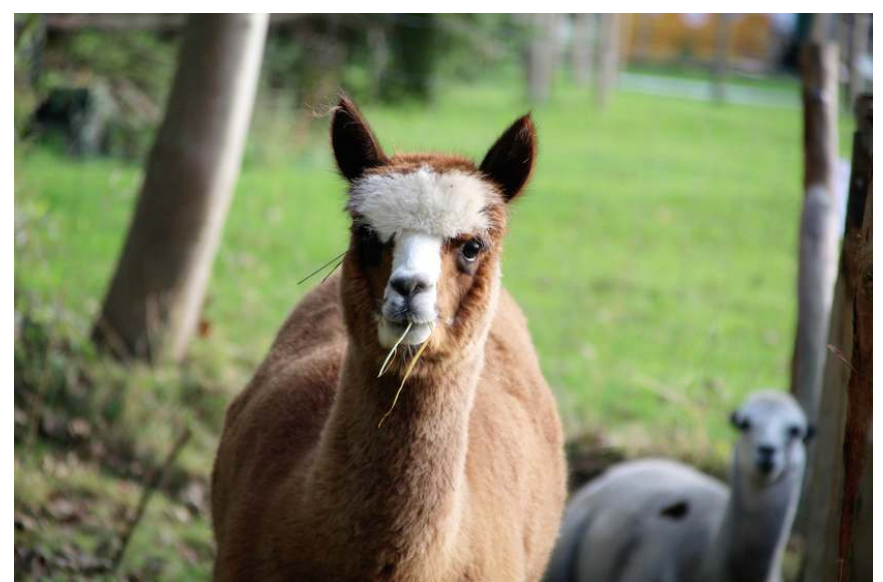
Op dit moment is het team bijna compleet. We zijn nog in blijde verwachting van één laatste begeleider. Samen kijken we uit naar de opstart van de werking met de meisjes vanaf 1 maart!

Intussen stond in de eerste week van januari het thema teambuilding centraal ; elkaar beter leren kennen met kwaliteiten en rode knoppen. Er is aan de slag gegaan met de visietekst en hoe deze te vertalen binnen de werking. Oefeningen rond waarden, rond reflectie en veerkracht stonden eveneens op het programma.

Omdat er expliciet gekozen is voor integrale begeleiders en de teamleden zowel het dagdagelijkse leefgroepsgebeuren op zich nemen als de ondersteuning van de meisjes overdag, werd al heel wat nagedacht en uitgewerkt rond dagbesteding. Vanuit verschillende insteken en elk vanuit eigen interesses en sterktes zal elk teamlid daar een stuk in opnemen.

Bezoeken aan verschillende andere voorzieningen, De Zande, De Wissel en Heem, hebben indruk nagelaten. We konden good-practices meenemen en luisteren naar ervaringsdeskundigen in het werken met de doelgroep. Nadien ging het team van start om alle kennis die ze opdeden te linken met onze visie om zo tot eigen praktijk te komen.

Er staat nog heel wat voorbereidend werk op de planning, we zijn ons bewust van de uitdaging waar we voor staan maar we maken ons sterk dat we met het voltallige team ons engagement ten volle zullen opnemen.

FILOSOFIE ACHTER DE BOUW

Geen instelling maar een dorp

Met dit beginstatement zijn we als bouwheer naar Osar, het architectenbureau getrokken.

De meer uitgebreide opdracht ter attentie van de architecten lees je zo:

Een aanéenschakeling van huizen zoals een vijfjarig kind een huis zou tekenen.

Een huis met een eigen achterdeur en een eigen voordeur. Een voordeur waar je als bewoner zelf je familie en vrienden kan onthalen. Het klinkt zo eenvoudig.

Een huis met je eigen (privé-)tuintje waar chillen echt chillen kan zijn.

Binnenruimtes dienen zo opgedeeld te zijn, dat het mogelijk moet kunnen zijn om als jongere eens in uw eigen hoekje te kunnen zitten zonder interactie te moeten hebben van uw medebewoners.

Waar je je eigen bezoek kan ontvangen zonder hiervoor het privé van uw medebewoners te moeten schenden.

Gangen lopen niet dood op een muur maar geven steeds een kijk op het groene buiten.

De kamers van de kinderen mogen letterlijk en figuurlijk ruimte in de hoogte geven.

De huizen mogen op de eerste verdieping met elkaar, discreet, worden verbonden. Wat een meerwaarde kan zijn voor de dag- en nachtbegeleiding in ondersteuning naar elkaar.

Voor de verbouwing van een gebouw naar een “huis” waar we meisjes onder de noemer **“Veilig Verblijf”** kunnen opvangen, hadden we aantal bijkomende vragen aan de architect:

Het gebouw dient zowel binnen als buiten zo open mogelijk te voelen.

Het gebruik van lichte en natuurlijke materialen brengen de nodige rust.

De leefruimtes dienen een inrichting te kennen zodat jongeren een eigen plek mogen ervaren met een minimale interactie van de andere bewoners.

Woonruimtes en keukens kunnen modulair worden opgedeeld.

De individuele kamer wordt een plekje waar een jongere zijn eigen stekje kan van maken. Een plek waar, door het gebruik van aangepaste materialen, een jongere zichzelf ook veilig kan voelen.

Lichtinval en groen mogen alom aanwezig zijn.

In de materialenkeuze en de opstelling van de kamers werd veel aandacht geschonken aan het zoeken van een evenwicht tussen enerzijds het “huiselijke” en anderzijds het beveiligen van jongeren tov medebewoners en tov zichzelf.

Grote glaspartijen geven een zicht op witte muren met veel aandacht voor beplanting en rustzones.

Bijkomend is er op de campus Erembodegem de mogelijkheid om over een ruime buitenomgeving te kunnen beschikken.

Een buitenomgeving die opgedeeld is in enerzijds de “privé”-tuinjes per leefgroep waar rust het centrale thema is en anderzijds de weides en speelruimtes waar sport en spel uitbundig kan zijn.

“Vluchthuisjes”, babbelhoekjes en een dierenweide kunnen een jongere het gevoel geven eens wat verder af te kunnen zijn van het dagdagelijkse.

Op zich mogen we besluiten dat we het “huiselijke” gevoel, zo goed als mogelijk, hebben kunnen linken aan de opdracht die er is naar elke cliënt met zijn eigen specifieke vraag.

osar

WE DO ARCHITECTURE

Gesprek met **Els Kuypers en Cecilia Aernaudts, bestuurders van Osar**

Kunnen jullie nog eens kort Osar voorstellen? Vanuit welke filosofie, vanuit welke visie creëren jullie gebouwen?

osar ontwerpt – niet voor het eerst en zeker niet voor het laatst – voor oud, jong, ziek, beperkt in vrijheid, met of zonder zorgnood.

Met onze architectuur willen we aan de kwetsbaren een stem geven in het plannen van hun toekomst. Zij verdienen immers de beste plek in stad of dorp, waarbij het dagelijkse leven op de voorgrond komt en zorg, ondersteuning en veiligheid onopvallend aanwezig zijn. Via duurzame architectuur willen we hun beperkingen ondersteunen, maar vooral garant staan voor een beter, kwaliteitsvoller leven.

Wat ons het meest inspireert, zijn alledaagse dingen – zoals een koffietje drinken in de zon, het zicht op een boom, kledij kiezen uit de kast – en hoe al deze dagelijkse handelingen verlicht worden door zaken als muziek, een mooie lichtinval of een zingende vogel. Wat ons frappeert is hoe de aandacht voor deze universele behoeften verdwijnt wanneer er sprake is van een bepaalde kwetsbaarheid die ervoor zorgt dat je niet langer thuis kan blijven wonen. Als je een jeugdzorgvoorziening samenwoont met anderen, dan verdwijnen die kleine pleziertjes heel snel en raken ze in de verdrukking doordat het gedwongen samenleven de bovenhand krijgt. Je geraakt er je gevoel van ergens thuis te horen kwijt en – vaak nog

erger – een gevoel van vrijheid over waar je gaat en staat, wat je eet... of over, wanneer je er zin in hebt, muziek op te zetten en luidkeels mee te zingen. Dat gevoel van inclusie en ergens thuis horen is dan ook het uitgangspunt bij elk nieuw project dat we aanpakken.

Hoe kijken jullie terug op het project? Wat was voor jullie de grootste uitdaging in dit project? Waar zijn jullie het meest tevreden over?

Bij de start van een project hebben we een inleefdag gehad bij de verschillende doelgroepen waarvoor we ontwerpen. We aten samen frietjes met de kinderen en jongeren en kregen een inzicht in de dagdagelijkse problematiek. Dit zorgde voor een bijzondere ervaring die eender welke lezing van een programma van eisen of visietekst overstijgt. Die gesprekken en inzichten hebben ons zoveel bijgebracht over wat de impact een bepaalde zorgnood op iemands leven kan hebben.

Het ontbrak jullie campus lange tijd aan een duidelijk gezicht naar de buitenwereld. De discussies over het behoud van de oude hangar waren pittig maar nu vormt ze samen met de grote poort de nieuwe hoofdtoegang. De muur werd gedeeltelijk gesloopt, het dak vervangen en gedeeltelijk teruggeplaatst. Zo ontstaat een half overdekte buitenruimte die de perfecte speelplek wordt voor de jongeren en plaats biedt aan tal van activiteiten. De administratie wordt aan de loods gekoppeld,

zodat bezoekers snel een aanspreekpunt vinden.

Achter de hangar lag de bestaande boomgaard, deze plek vonden we zo inspirerend dat we de leefgroepen errond organiseerden. De plek krijgt de sfeer van een groen dorpsplein en dient meteen als publieke zone, waarlangs bezoek naar de leefgroepen gaat. Daarnaast zorgen verschillende verschillende doorsteken op het terrein voor een doorwaadbaar geheel tussen leefgroepen, moestuin, voetbalveld en kinderboerderij. De nieuwe leefgroepen werden ontworpen als klassieke woningen met leefruimtes op het gelijkvloers en slaapkamers op de verdieping. Het gevoel krijgen dat de kinderen en jongeren als één groot gezin samenleven, maar ook met voldoende ruimte en hoekjes hebben voor elk kind. Wonen te midden van een groene oase laat letterlijk zien dat personen met een bepaalde kwetsbaarheid de beste plek verdienen.

Met jullie ervaring, hoe kijken jullie naar bouwen voor jeugdzorg in de toekomst?

Jongeren opvangen en helpen groeien naar vrijheid, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid; dat is de missie van de jeugdzorg nu en in de toekomst. Uiteraard dromen we mee naar een toekomst waar jongeren veilig en geborgen thuis kunnen opgroeien. Indien dit niet mogelijk is, komt er best een netwerk van kleinschalige transithuizen. Liefst eentje in elk dorp of buurt. Zo normaal en geïntegreerd mogelijk. Geen

vervanging van de echte thuis maar een plek waar jongeren zich veilig en beschermd voelen. Waar ze de nodige rust en ademruimte vinden. En zich positief kunnen ontwikkelen.

Daarnaast denken we dat het betrekken en ondersteunen van de familie en de entourage van de jongeren cruciaal is. Het inrichten van een drempelloze therapeutische familiewoning in de nabijheid van een transithuis of jeugdzorgvoorziening, waar familie zich welkom voelt en privacy gegarandeerd is. Waar ze samen tot rust en herstel kunnen komen in een huiselijke sfeer.

Fase 1 (bouw van campus Erembodegem) werd uitgewerkt door osar-architecten en als architect Liese Bosmans.

Fase 2 (bouw van Veilig Verblijf) is omwille van de hoge tijdsdruk een samenwerking osar-Pulsarchitecten geworden met als architect Philippe Van Deyck.

In een ander interview stelt er een consultant dat bouwen te veel last krijgt van over normering, over reglementering. Hoe kijk jullie hier tegenaan?

Ook wij lopen hier tegenaan. Onze ervaring is dat de verschillende types regelgeving niet altijd even gemakkelijk te verenigen zijn. Er zijn een aantal randvoorwaarden die moeilijk met elkaar te verzoenen zijn, maar die toch een grote impact hebben. Puur bouwtechnisch gaat het dan bijvoorbeeld om brandveiligheid, toegankelijkheid, akoestische normen, duurzaamheidscriteria ...

Al deze normen moeten bovendien in een ontwerp verwerkt worden dat voldoet aan de gesubsidieerde normen en regelgeving. We begrijpen ook wel dat de overheid het een en ander in de hand wil houden om met een karig budget toch een bepaald programma te realiseren.

Als kantoor staan we voor de volle 100% achter de duurzaamheidsgedachte en de nieuwe VIPA GRO. We willen mee helpen en denken om energetisch verantwoord te bouwen.

Zowel bij kleinschalige projecten als bij grote nieuwbouw – en

renovatieprojecten streven we naar de hoogst mogelijke energie-efficiëntie binnen vaak krappe budgetten.

Hoe zit het met jullie nieuwe website? Kunnen geïnteresseerden er al op terecht? Of moet men op zoek naar Instagram.

Onze website is in volle ontwikkeling en zal midden februari gelanceerd worden. Plannen en foto's van Campus Erembodegem zullen hierop ook te vinden zijn.

INFO

www.osar.be
<https://www.instagram.com/osararchitects/>

De Campus Erembodegem werd gebouwd door 'Jan De Nul Groep'. Dit bekend Aalsterse bedrijf onder leiding van Jan en Dirk De Nul, staat garant voor kwalitatieve bouwprojecten naast vele andere activiteiten waarvoor de firma bekend is. Hoewel het bouwproject van Ruyskensveld een relatief klein project was, past het toch binnen de visie van 'Jan De Nul': "Jan De Nul Group biedt wereldwijd unieke en innovatieve oplossingen om de

levenskwaliteit van mensen te verhogen, gemeenschappen te verbinden en infrastructuur te verbeteren." Ook de waarden van het bedrijf, 'Challenge', 'Respect', 'Connect' en 'Focus' spoorden volledig met de waarden van Ruyskensveld. Reeds meerdere jaren maken de medewerkers van 'Jan De Nul' deel uit van Ruyskensveld. We danken dan ook de C.E.O.'s, het management, de projectleider Steven De Brabanter, en de werfleiders

Bert De Boeck en Ruben Triest. Onze dank gaat eveneens uit naar de talrijke onderaannemers die vaak voor verrassende uitdagingen kwamen te staan of die soms onder tijdsdruk hun werken moesten realiseren. Ook zij werkten onder de ITA-filosofie van 'Jan De Nul Groep': 'Imagine', 'Think', 'Act'.

INFO

www.jandenul.com

Vlaanderen
is zorgzaam samenleven

Gesprek met **Toon Van Kerckhove, consultant infrastructuur** **TABOR**

HET ULTIEME CONSULT: RATIONELER BOUWEN

Ruyskensveld is reeds jarenlang lid van de intersectorale Taborgroep. Binnen dit lidmaatschap kan de organisatie genieten van het consult van het team bouwen en verbouwen. Sinds de opstart van de infrastructurele projecten begeleidt consultant Toon Van Kerckhove, Operational Manager binnen de Taborgroep, alle bouwwerken van Ruyskensveld vzw.

Toon's warme, deskundige aanwezigheid tijdens de vele voorbereidende vergaderingen, tijdens werfvergaderingen was goudwaard. Anekdotisch maar hilarisch blijft voor altijd het moment waarop Toon in volle vergadering zijn mes bovenhaalde om de krasbestendigheid van een materiaal te illustreren. Waardevol was ook zijn rustige standvastigheid in soms wat verhitte discussies. Toon is een Taboriaan, maar werd ook een Termuriaan, vervolgens stond hij ook met zijn laarzen aan op de linkeroever van de Dender op ons dierbare Ruyskensveld.

De verleden tijd van werkwoorden wordt in de inleiding van dit artikel aangewend. Toon gaat immers op pensioen. Na een loopbaan van meer dan 40 jaar zal je Toon kunnen ontmoeten op verre campings.

Na een van de laatste werfvergaderingen konden we Toon nog strikken voor een laatste interview.

Toon, na al die jaren consult, wat zijn voor jou de ultieme adviezen voor kandidaat bouwers en voor Ruyskensveld die nog verdere investeringen in infrastructuur plannen?

Het is ontzettend belangrijk om procesmatig tijd te nemen om alles grondig voor te bereiden. Nadenken over hoe je gaat starten, hoe je gaat bouwen. Veilig Verblijf is een verbouwing van een bestaande leefgroep. Dit zorgde ervoor dat je wat ruimer kon (ver)bouwen. Je had evengoed Tabula Rasa kunnen maken en naar nieuwbouw toe gaan. Dat zijn keuzes. De bouw van Veilig Verblijf was geen gemakkelijk proces. Er is gekozen voor verbouwing maar het resultaat mag echt wel gezien worden.

Wat ook een echt belangrijk gegeven wordt is rationeler bouwen. Jullie gaan toch wat rationeler moeten bouwen. Het zal steeds belangrijker worden om de kostprijs van de projecten te beheersen. Niemand weet wat de

conjunctuur zal doen. De kost is momenteel toegenomen. Momenteel lijkt er een dipje te zijn, maar de conjunctuur zal zich wel herstellen. Het wordt dus nog belangrijker om hier rekening mee te houden.

Er kan ook nagedacht worden over andere formules om te bouwen. Er is niet alleen het ontwerp en het bouwen, maar er is ook de onderhoudskost, de kost op langere termijn. Ook die kost zal steeds meer en meer in rekening moeten gebracht worden. Het kostenplaatje op langere termijn zal zich op termijn steeds meer laten voelen.

Tenslotte is er natuurlijk het verhaal van de duurzaamheid. We gaan het duurzaamheidsverhaal sneller moeten gaan integreren in de processen. Het volledige milieuverhaal gaat een steeds belangrijker kader vormen. Dit gaat niet alleen om energetische processen, maar ook om bewust materialen te kiezen. Dit gaat ook over nadenken over bouwvormen. Dit zal wat aangestuurd worden door Vipa en dat is een goede zaak.

Hoe beleef jij nu de tweede fase van de investeringen, de bouw van Veilig Verblijf?

De architect heeft de buitenkant sober opgebouwd, weliswaar met materialen uit de eerste bouwfase op de campus, maar er is ook gekozen voor het materiaal

leien. Hierdoor krijgt het gebouw een sobere aanblik. Het gebouw is echter prima in de omgeving geïntegreerd en dat is de verdienste van de architect. Dit is echt sterk van de architect. De binnenkant mag best gezien worden. Het is volledig functioneel en gericht op de zorgopdracht. Je herkent de vroegere leefgroep niet meer. Ook dat is prima geslaagd.

Veilig Verblijf is een technisch complex gebouw. Zorgtechnieken worden steeds belangrijker?

Inderdaad, technieken worden steeds belangrijker, maar gaan natuurlijk ook steeds meer van het kostenplaatje innemen. Financieel groeit de techniek kost aan tot 40 à 45% van de totale kost. Het wordt dan ook steeds belangrijker om dit veel sneller in de processen mee te nemen. Ook dat is een advies: werk veel sneller met een multifunctioneel bouwteam. Het volledige energieprestatieverhaal moet veel rapper ingebracht worden. Dit zorgt ervoor dat de bouwontwikkeling en de technieken beter gestroomlijnd kunnen worden.

Wat vind je sterk aan de nieuwe infrastructuur op de Campus Erembodegem?

Het volledige concept is heel goed opgebouwd. Er werd sterk ingezet op beleving. Het hele instellingsverhaal werd hier geschrappt. Dit was voor de

bouwheer belangrijk en dat is volledig geslaagd. De bouwheer wilde een nieuwe norm zetten en dat is gelukt. Sta me echter toe om hiertegenover de kostprijs te zetten. Bouwen op deze wijze daar hangt natuurlijk een kostenplaatje aan vast. Het project is ten volle geslaagd maar met een bepaalde kost.

Toon, je gaat nu binnenkort de deur van Tabor definitief achter je toe trekken. Je hebt er een prachtige loopbaan opzitten. Wat waren voor jou nu de grootste veranderingen tijdens je loopbaan?

Daar kan ik gemakkelijk op antwoorden: de overnormering, de toenemende regelgeving en de overcontrole. Weet je, in een vak als het mijne moet je heel wat studeren: materialen, ontwerpen, functionaliteiten, maar ook normen en wetten. Op de lange duur zat ik alleen maar te studeren op de nieuwe regelgeving. Het is al begonnen in de jaren 70 met de eerste normen voor de ziekenhuizen en de scholen en sedertdien is het niet meer gestopt. Nu is er steeds meer aandacht voor het normeren van het milieuverhaal. Weet je dat ik de Vlarem eind jaren 80 heb zitten instuderen op een kleine gezellige camping in Zuid-Frankrijk? Nu is er al de Vlarem 2 en 3. Het stopt nooit.

Het is dan ook een uitdaging voor architecten, consultants en bouwheren om al die normeringen en wetgeving te integreren in hun organisaties en bouwwerken.

Weet je, vroeger zat je met een beperkt aantal mensen aan de voorbereidingstafels of aan de werftafels, nu zitten er tientallen ingenieurs en deskundigen rond de tafel. Het wordt steeds complexer

bouwen, het aantal specialisten stijgt dan ook steeds: eentje voor energie, eentje voor akoestiek, eentje rond brand, eentje rond IT, eentje rond milieu enzovoort. Er zal wel moet nagedacht worden over hoe al die processen gemakkelijker geïntegreerd kunnen worden.

Met Toon verdwijnt er een gepokt en gemazelde consultant uit de Taborgroep.

Zoals het hoort wordt de opvolging echter verzekerd. Lieve Dierckx kwam al kennismaken met Ruyskensveld. Lieve had echter nog geen mes bij haar. Ze erft misschien de attributen van Toon. Ruyskensveld kan dan ook blijven een beroep doen op de deskundigheid van het team Infrastructuur van Tabor. Welkom Lieve.

We wensen Toon nog heel veel mooie, gezonde levensjaren toe. Toon, we duimen voor nog heel wat gezellige campings zonder wetteksten en regelgevingen. Blijf echter maar ook genieten van architectuur en bouwen. Geniet samen met je gezinnetje nog heel lang van samen leven en van het goede leven. Oprechte dank. We gaan je toch missen.

HULDE AAN ONZE CONGREGATIES

In 2018 waren de 'Zusters van Sint-Franciscus' 150 jaar actief in onderwijs, de jeugdzorg en de ouderenzorg. Nog steeds vertonen de campussen Zwalm, Maarkedal en Erembodegem de typische structuur van een school, een voorziening voor bijzondere jeugdzorg en kloostergebouwen. Op de Campus Erembodegem wonen er nog steeds drie zusters in het klooster. Enkel in Geraardsbergen werd er bij de oprichting van de thuisbegeleidingsdienst en het dagcentrum geïnvesteerd in huizen in de straat.

Al hun werken zijn hun steeds dierbaar gebleven. Ook doorheen moeilijke tijden hebben ze zorg gedragen voor hun medemensen. Ze hebben heel wat evoluties meegemaakt. Gestart met een kantschool, zijn ze al vlug kinderen in armoede gaan opvangen. Doorheen de jaren hebben ze oorlogskinderen, weeskinderen, kinderen van de openbare onderstand en andere opgevangen.

Begin jaren 70 van de vorige eeuw startten ze met opvang van kinderen en jongeren door de jeugdrechters geplaatst.

De laatste 50 jaar veranderde de jeugdhulp voortdurend. Het weeshuis van Erembodegem werd 'Onze Kinderen', wat later 'ter Muren' en sedert 2018 is het Ruyskensveld Campus Erembodegem geworden.

Op oude idyllische prentkaarten is het oude klooster nog te bewonderen. Ondertussen werden de gebouwen regelmatig afgebroken om terug op te bouwen in functie van de toenmalige opdracht en visies op bouwen.

Steevast hebben de zusters de bouwprojecten ondersteund met een positieve blik op de toekomst. Hun ruimdenkendheid, belangrijk om goed zorg te dragen voor kinderen, jongeren en hun familie, weerspiegelde zich steeds in een ondersteunende houding omtrent bouwen.

"We moeten mee met de tijd!"

Sedert de fusie wordt er eveneens goed samengewerkt met de 'Zusters van Sint-Vincentius à Paulo van Gijzegem'. Zij stonden aan de wieg van wat nog altijd gekend staat als 'Home Sint-Elisabeth', nu Ruyskensveld Campus Ronse.

Beide congregaties vormen onze wortels. Hoewel de betekenis van de congregaties doorheen de jaren veranderd lijkt, staan zij aan de basis van wat we doen, wie we zijn, hoe we handelen en denken, hoe we zorg dragen voor de medemens.

We zijn 'believers' dankzij hen.

We danken dan ook beide congregaties voor alle steun die we gedurende meer dan anderhalve eeuw hebben mogen ervaren. Met waardering en oprechte dank.

DE INTEGRATIE VAN KUNST BINNEN ONZE INFRASTRUCTUUR

De Hangar, met de **toegangspoort** valt onmiddellijk op. Een blikvanger voor de buurt én de passerende treinen. De toegangspoort vormt de toegang tot het speelterrein en de boomgaard. De poort is van de hand van de **Erembodegemse kunstsmiden Peter en Koen De Bruyn**. Hij werd ontworpen door de **Aalsterse glaskunstenaar Wouter Bolangier**.

De integratie van kunst binnen de nieuwe infrastructuur was verplicht aangezien onze nieuwe campus er staat dankzij de middelen van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA).

We kozen ervoor om het artistieke te koppelen aan het functionele. De kinderen werden mee betrokken in de workshops. "De poort is een samenstelling van keien die de bewoners voorstellen als individu. Als je ze stapelt, worden ze veel sterker dan als individueel steentje. De kinderen hebben tekeningen op glas gemaakt, die ik met een scalpel heb uitgesneden en weggepeld, waarna ik het glas zandstraalde", aldus Wouter Bolangier. "Het zijn moderne rotstekeningen geworden, een soort graffiti. Een herinnering voor hen later: het is hun tekening die in deze rotspartij zit".

BIOGRAFIE VAN DE KUNSTENAARS

Wouter Bolangier

Wouter is een **glaskunstenaar uit Erpe-Mere**. Glas is het materiaal dat het beste aansluit bij zijn thematiek.

Vanaf zijn zestiende begint hij met glas te werken in het glasatelier De Meester-Schouckens te Aalst.

In 1980 schrijft hij zich in aan de Academie voor Schone Kunsten te Aalst en volgt er tot 1983 de afdeling Kunstambachten o.l.v. Prof. A. Calders.

Tussen 1983 en 1987 volgt hij aan de Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen de afdeling Monumentale kunsten, specialisatie Glas o.l.v. J.P. Teurlinckx.

In 1988 en 1989 neemt hij deel aan workshops en symposia, o.a. te Leerdam (NL) o.l.v. Willem Heesen (NL) en te Geldern (D) o.l.v. Rudi Gritsch (AU).

In 1991 schrijft hij zich in aan het instituut voor kunstambachten I.K.A. te Mechelen o.l.v. Miloslava Svobodova (Tsjechië) en Koen Vanderstukken.

In 1992 wordt hij leraar aan de Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen aan de afdeling In-Situ3.

Vanaf 1987 begint Wouter Bolangier te exposeren.

Op dertig jaar tijd bouwt hij een indrukwekkend palmares van tentoonstellingen op in belangrijke galerijen in binnen- en buitenland: Nederland, Duitsland, Zwitserland, Frankrijk en V.S. Hij behaalt talrijke onderscheidingen.

INFO

www.wouterbolangier.be

Peter De Bruyn

Peter, **smid uit Erembodegem**, is de zoon van beeldhouwer Mark De Bruyn uit Aalst.

Op zijn 17de gaat Peter in de leer bij Herman D'Haese. Na zijn leertijd bij smid Herman trekt Peter naar Duitsland als "Wandergeselle". Dankzij deze eeuwenoude traditie van reizende leerling-ambachtsman werkt hij opeenvolgend bij Peter Schindler in Stuttgart, bij Egon Engber in Hamburg, bij Harry Lustig in Berlijn en tenslotte bij de beroemde Manfred Bergmeister in München. Daar werden vakkundig : trapleuningen, balustrades, hekken, traliwerk enz. gesmeed.

Thuisgekomen begint hij zijn eigen smidse. Eerst in een oud metaalatelier dat hij mag gebruiken van Walter Verhagen, eigenaar van gieterij De Vulcain. Nadien begint hij zelf een kunstatelier aan de Brusselbaan 234 te Erembodegem.

In het begin concentreert Peter zich op klein smeedwerk zoals kandelaars, schalen, haardkorven en -bestek, maar ook uithangborden, hekken, balkons, trapleuningen enz. Om zijn waren aan de man te brengen gaat Peter geregeld naar ambachtsmarkten. Ter plekke maakt hij vooral koperen juweeltjes.

In 1991 verhuist de smederij naar de Brusselbaan 19 te Erembodegem.

Koen De Bruyn

Koen, smid uit Erembodegem, is de zoon van Peter. Na de humaniora gaat Koen architectuur studeren aan Sint-Lucas in Gent. Hij volgt dan al architecturale vorming in avondonderwijs. Na het eerste jaar kiest hij toch voor een meer praktijkgerichte opleiding en gaat hij in de leer bij de smeden Dujardyn. Later gaat hij aan de slag bij de befaamde ontwerper Fabiaan Van Severen. Tegelijkertijd volgt hij in avondschool een opleiding lassen en binnenhuisinrichting.

In 2007 komt hij in de smederij van zijn vader werken. Door zijn ervaring met computertekeningen en zijn inzicht in meubelen en interieur behoort het strakke, moderne werk voortaan ook tot het kunnen van Smederij De Bruyn. Metalen rekken en kasten voorzien van verlichting en afgewerkt met een hedendaagse eenvoud zijn de specialiteit van Koen. Ook grotere constructies als afdaken, trappen, serres ...worden eerst op de computer uitgetekend. Het ambachtelijk bedrijf wordt een hedendaagse kunstsmederij.

INFO

www.smederijdebruyn.be

SMEDERIJ DE BRUYN

Op vraag van de directie van VZW Ruyskensveld diende

Guido De Vos

zijn ontwerp in voor een kunstwerk in het kader van het decreet Integratie Kunst in overheidsgebouwen. Na uitwisseling van diverse ideeën en creatief overleg, koos men ervoor om het kunstwerk te verwerken in de **omheiningsmuur rond het gebouw van Veilig verblijf**.

“Maak van de muur een kunstwerk”, besloot Stefaan Kaesteker, Algemeen Directeur van de Ruyskensveld.

Aldus begon beeldend kunstenaar, Guido De Vos, creatief mee te werken aan een veilige plek voor en met jonge mensen.

Die plek kreeg vorm in een veilig verblijf voor adolescente meisjes aan wie de vzw een veilige plek wil bieden : een veilig verblijf met een buitenruimte en een omheiningsmuur die hen beschermt maar tevens een opening biedt naar de buitenwereld.

Die omheiningsmuur wordt "de" muur, maar dan wel een muur met kunst.

Guido zocht een passend vertrekpunt om de “verbinding” te maken tussen de muur en de pedagogische missie van Ruyskensveld en vond dit in de link met de Zusters Franciscanessen, De Zusters Franciscanessen ontplooiën wereldlijke activiteiten, zoals in zorg en onderwijs. Guido trok de lijn door naar **Sint Franciscus en het Zonnelied**. Daarin worden onder andere de **4 elementen** bezongen: **aarde, lucht, water en vuur**.

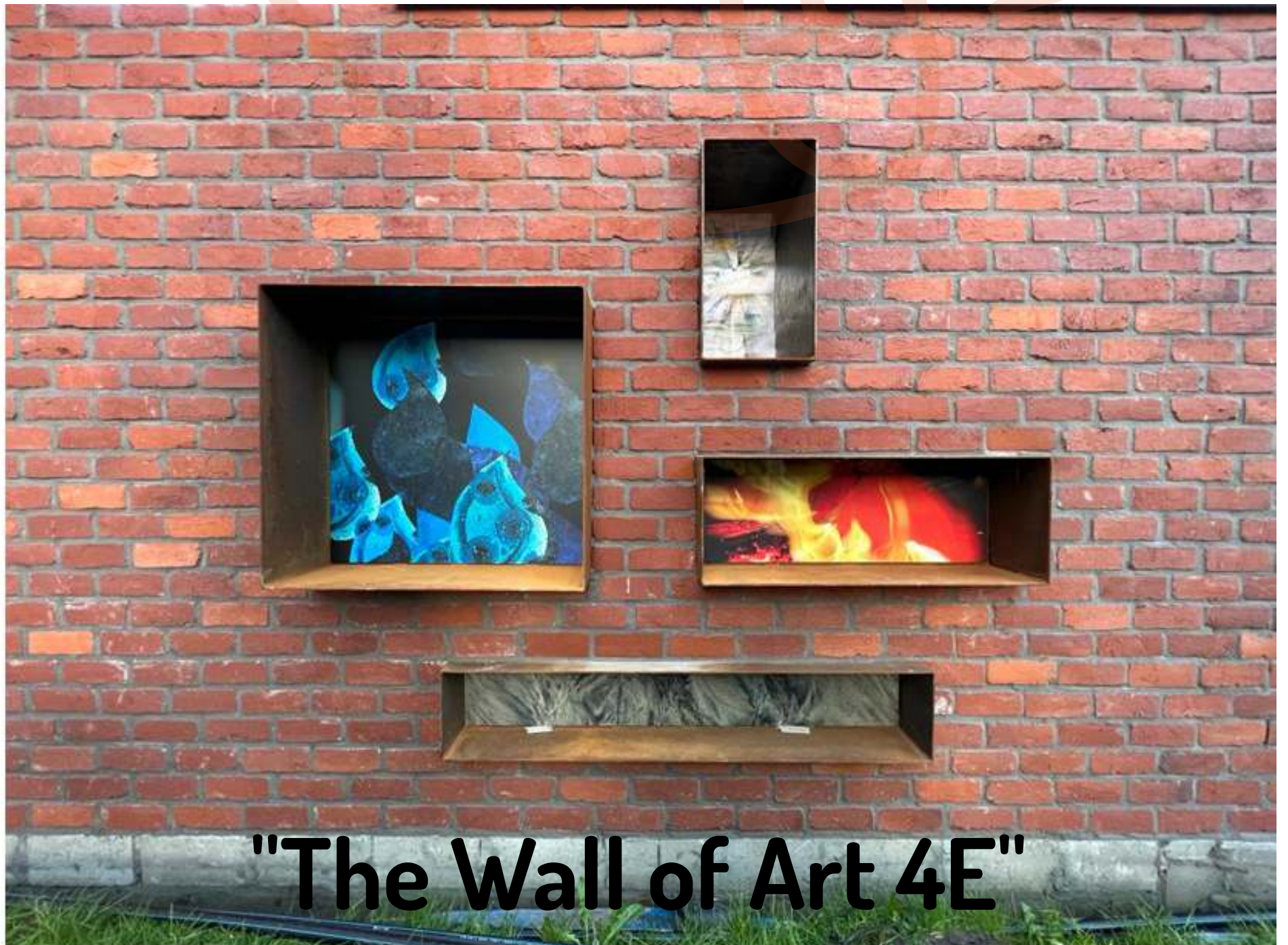
Waar beter kan je je aarding terugvinden en je connectie met jezelf dan met behulp van de 4 elementen. De aarde geeft je aarding, de lucht geeft je zuurstof, het water doet je emoties stromen, en vuur loutert en warmt. Guido heeft deze 4 elementen verwerkt in de kunstmuur.

Tijdens meerdere workshops ging Guido in dialoog met de jongeren die op hun eigen manier vorm hebben gegeven aan deze elementen, dit in lijn met de regelgeving van Vipa.

En zo kwam er een nieuw kunstwerk op huisnummer 20.

Het werd geïntegreerd in de "muur" van veilig verblijf in de vorm van vensters op de buitenwereld, waarop de kracht van de 4 elementen als levendige, bruisende kleuren ontspringen. Eén raam blijft gewoon open en vormt aldus een letterlijke poort naar de wereld.

"The Wall of Art 4E"

BIOGRAFIE VAN DE KUNSTENAAR

Guido De Vos

Kunstenaar Guido De Vos (Zottegem, °1953) is moeilijk in één hokje te plaatsen. Eerst begonnen als **beeldend kunstenaar** verlegt hij al snel zijn grenzen en schoolt zich bij in de **schilderkunst** en in zijn recentelijke passie, de **fotografie**. Het oog van de beeldhouwer blijft evenwel alom aanwezig. Even veelzijdig zijn de materialen waarmee de kunstenaar werkt: van brons tot polyester, van piepschuim tot epoxy. Ook in zijn fotografisch werk schuwt De Vos geen experiment of bewerking.

Op zijn zoektocht naar het ultieme beeld en de ultieme lijn maakt hij doorgaans gebruik van suggestieve, abstracte vormen. Toch slaagt De Vos er bijzonder goed in deze abstracte figuren uiterst tastbaar, herkenbaar en met veel gevoel op de wereld te zetten. Beelden van Guido De Vos omarmen de toeschouwer met emoties, spreken tot de verbeelding en laten nadenken over achtergrond en betekenis. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het menselijke zinnebeeld als rode draad doorheen het kleurrijke oeuvre van Guido De Vos is verweven.

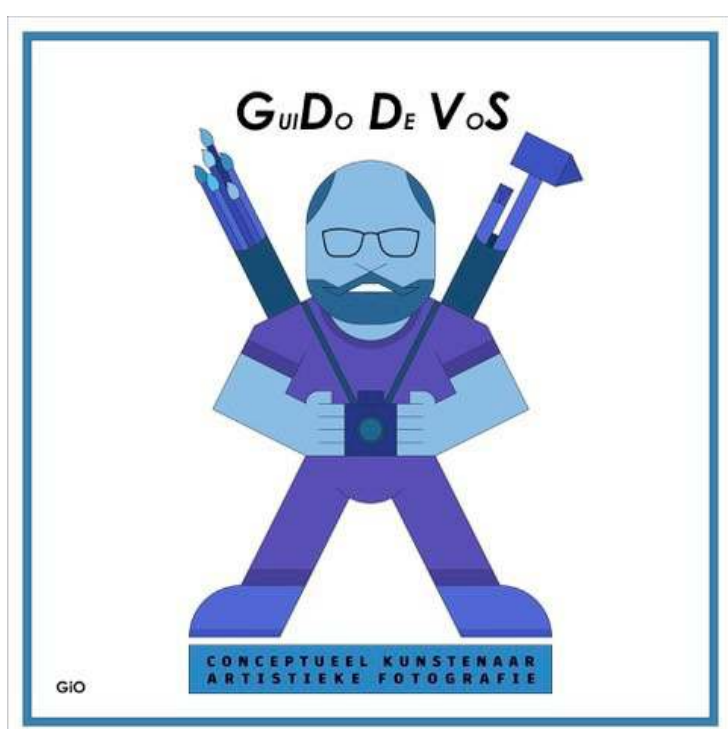
De kleurenrijkdom van zijn werken weerspiegelt zich ook in andere bezigheden van de kunstenaar: Guido was vele jaren actief bij het bestuur van de 'KBC Artclub International'. Tot vandaag is hij vaste curator voor de Zottegemse stadsbibliotheek in het Kasteel van Egmont en nauw betrokken bij het uitwerken van verschillende kunstroutes en tentoonstellingen.

Oprichter (samen met artiest Geert Van der Linden) van het kunstenaarscollectief "HET DERDE RAAM" gelegen Zavel te Zottegem.

INFO

www.guidodevosbeeldendwerk.com

Het Zonnelied van Franciscus van Assisi

Het Zonnelied van Franciscus van Assisi (1225) of het Loflied op de Schepselen wordt beschouwd als een van de eerste literaire werken in het Italiaans.

Franciscus prijst God in het lied voor alles op aarde, voor de zon (vuur), de lucht (de wolken de sterren en de maan, de wind), voor het water.

Het Zonnelied (Cantico del Frate Sole) werd door heel wat klassieke en minder klassieke muzikanten verwerkt. Het wordt vaak gezongen in het Italiaans maar er bestaan ook Nederlandstalige versies van. In 2000 zette ook Angelo Branduardi het lied op muziek, dit onder de meer gekende titel 'Cantico delle Creature' Laudato sie, mi Signore (extract)

Wees geprezen, mijn Heer, door broeder wind
en door de lucht, bewolkt of helder, en ieder jaargetijde,
door wie Gij het leven van uw schepselen onderhoudt.
Wees geprezen, mijn Heer, door zuster water,
die heel nuttig is en nederig, kostbaar en kuis.
Wees geprezen, mijn Heer, door broeder vuur,
door wie Gij voor ons de nacht verlicht;
en hij is mooi en vrolijk, stoer en sterk.
Wees geprezen, mijn Heer, door onze zuster, moeder
aarde,
die ons voedt en leidt, en allerlei vruchten voortbrengt,
bonte bloemen en planten.

Met risico om mensen te vergeten willen we toch **uitdrukkelijk danken**

- Mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister voor Welzijn en haar kabinetsmedewerkers.
- Monseigneur Lode Van Hecke, bisschop van Gent en het dekenaat Aalst.
- De congregatie 'Zusters van Sint-Franciscus' en 'Solidariteit tussen Congregaties'.
- Het Agentschap Opgroeien, Voorzieningenbeleid en VIPA.
- Jan De Nul, aannemer, hun onderaannemers en al hun medewerkers.
- Osar-architecten, met bijzondere dank aan mevrouw Liesbeth De Schutter en de heer Philippe Van Deyck.
- Onze kunstenaars: de heren Wouter Bolangier, Peter en Koen De Bruyn, Guido De Vos.
- De stad Aalst.
- De raad van bestuur van voormalig 'ter Muren' vzw en het bestuursorgaan van Ruyskensveld vzw.
- De consultants van de Taborgroep, meer specifiek het team bouwen en verbouwen. Bijzondere dank aan de heer Toon Van Kerckhove.
- Het intern bouwteam, met bijzondere dank aan de heer Wim De Wulf, verantwoordelijke infrastructuur.
- De voormalige staf van 'ter Muren' vzw en de huidige verantwoordelijken en staf van Ruyskensveld vzw.
- De commissie zorgstrategie.
- Alle medewerkers én vrijwilligers van Ruyskensveld en meer specifiek de medewerkers van Campus Erembodegem. De sfeerfoto's in de GAZET van campus Erembodegem werden getrokken door Christian De Beenhouwer, vrijwilliger.
- Alle kinderen en jongeren die misschien op hun manier er een steentje hebben toe bijgedragen.
- Alle vrienden van Ruyskensveld die op één of andere wijze Ruyskensveld steunen en gesteund hebben.
- Allen die we nu misschien vergeten, maar die we een warm hart toe dragen

Wie zijn we?

Als organisatie voor bijzondere jeugdzorg dragen we zorg voor heel wat kinderen, jongeren en hun ouder(s), familie of ruimere context.

Ze komen bij ons terecht wanneer het thuis wat moeilijker gaat of wanneer ze het zelf of hun ouders wat moeilijker hebben. Soms vindt een jeugdrechter de situatie verontrustend en worden kinderen of jongeren geplaatst, anderen vinden meer vrijwillig, met hulp van andere hulpverleners, de weg naar de jeugdzorg.

Kinderen of jongeren (0 - 25 jaar) kunnen voor kortere of langere duur een warme plek krijgen in één van onze 160 verblijfmodules of studio's. 73 jongeren en hun ouders kunnen thuis begeleid worden en 12 jongeren (6-18 jaar) krijgen een ambulante begeleiding en opvang in het dagcentrum.

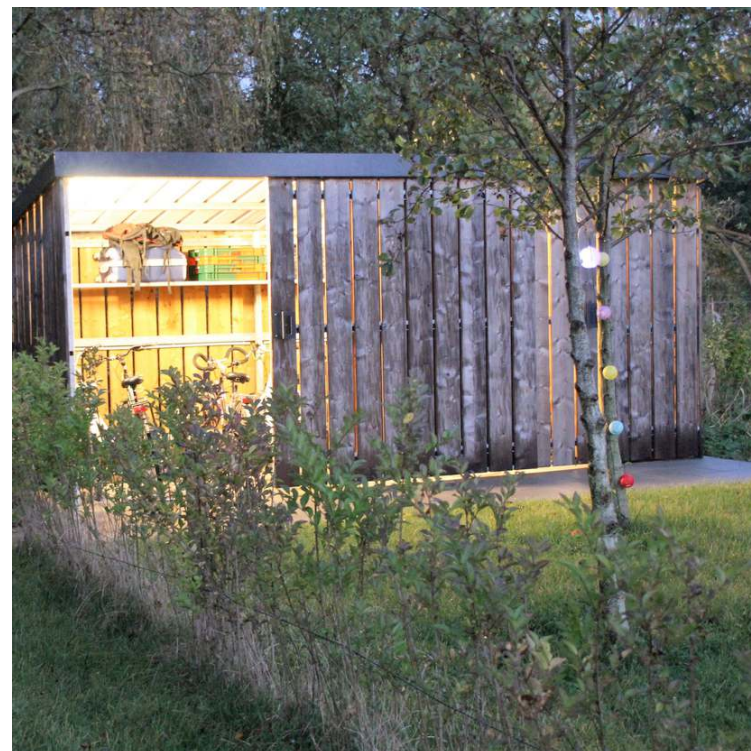
We begeleiden daarnaast ook 19 jongvolwassenen binnen het autonoom wonen. Ruyskensveld beschikt eveneens over een projectdienst waarbinnen onder andere jongeren begeleid worden die door omstandigheden niet op school of op het werk terecht kunnen.

Onze vijf campussen liggen in Erembodegem, Geraardsbergen, Maarkedal, Zwalm en Ronse.

Om dit te kunnen realiseren staan er 223 gemotiveerde medewerkers en een 70 tal vrijwilligers klaar om samen met de kinderen, jongeren en hun context verder te werken aan een toekomst.

INFO

www.ruyskensveld.be

ONZE WAARDEN

K
KRACHTGERICHT
O
OPENHEID
V
VERBONDENHEID
E
EMPATHIE
R
RESPECT

De missie van Ruyskensveld

Als organisatie voor bijzondere jeugdzorg biedt Ruyskensveld vzw zorg op maat aan gezinnen, kinderen, jongeren, hun omgeving en dit op verschillende levensdomeinen. We staan voor een heel divers, sterk ondersteunend en vernieuwend aanbod, wat een continuüm van zorg mogelijk maakt.

We zetten in op de kracht van mensen en zoeken samen hoe we verandering mogelijk kunnen maken. Een open dialoog, verbondenheid met de mensen met wie we werken, respect voor ieders eigenheid en maximale inspraak en participatie van alle betrokkenen staan centraal in onze werking.

De christelijk-filosofische traditie van onze organisatie werkt hierbij steeds als inspiratie en toetssteen.

Bedankt om deze dag met ons mee te beleven!